

อ นั ส ง ส์

ถ ว ย อ ห ร บั ณ ท บ าด

ด้วยกุศลกรรมที่ทำไว้นั้น ได้ไปบังเกิดบนสวรรค์ชั้น
ดาวดึงส์ ได้เป็นมเหสีของจอมเทพ ๑,๐๐๐ องค์ เมื่อกลับลง
มาเกิด ก็ได้เป็นมเหสีของพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๑,๐๐๐ ชาติ
ต่อจากนั้นก็ได้เกิดเป็นมเหสีของพระราชาประเทศราชนับภพ
นับชาติไม่ถ้วน โดยพระนางไม่รู้จักทุกข์ดิเลย นี่ก็เป็นบุญพิเศษ
ที่เกิดจากการถวายบิณฑบาตทุกวัน

อานิสงส์ถวายเป็นอาหารบิณฑบาต

๓๕๒

การเจริญสมาธิภาวนาเป็นภารกิจหลักของเรา และมนุษย์ทุกๆ คนในโลก ที่จะต้องฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ถ้าเราหยุดใจได้สนิท หยุดในหยุดลงตรงกลางของกลางธรรมภายในไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเข้าไปถึงที่สุดของกลางคือพระธรรมภายในละเอียดที่สุด ก็จะยิ่งเพิ่มพูนความบริสุทธิ์บริบูรณ์ขึ้นทุกๆ วัน การทำอย่างนี้เป็นวัตถุประสงค์หลักของเรานักสร้างบารมีทั้งหลาย ที่เกิดมาสร้างบารมี ในใจของเราจะต้องมีความมุ่งมั่น ที่จะทำตนให้เข้าไปถึงกายธรรมภายใน ดังนั้นให้ขยันหมั่นเพียรในการประพฤติปฏิบัติธรรม เพื่อเป็นการสั่งสมบุญบารมีของเรา ให้ตั้งใจปฏิบัติธรรมกันให้ดี

มีวาระแห่งพระภาสิตที่ตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย เถรีคาถา ความว่า

“ดูก่อนนันทา เธอจงเห็นร่างกายอันกระดุก ๓๐๐ ท่อน ยกขึ้นแล้ว อันกระสับกระส่าย ไม่สะอาดเปื้อยเน่า จงอบรมจิตให้ตั้งมั่น มีอารมณ์เดียว ด้วยอสุภภาวนา อนึ่ง เธอจงอบรมจิตให้หามิติดมิได้ ละเสียซึ่งอนุสัยคือมานะ เพราะการละมานะได้นั้น เธอจักเป็นผู้สงบเที่ยวไป”

พระคาถานี้พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสกับสาวิกาท่านหนึ่ง ให้รู้แจ้งเห็นจริงถึงความไม่จริงยั่งยืนของสังขารร่างกาย เพื่อที่

อานิสงส์ถวายเป็นอาหารบิณฑบาต

๓๕๓

จะคลายความยึดมั่นถือมั่น มุ่งเข้าสู่ภายใน ทำตนให้บริสุทธิ์ผ่องใส เข้าถึงกายธรรมอหัตที่เที่ยงแท้ถาวร เมื่อเข้าถึงอย่างนี้ได้ก็ เท่ากับว่า ชีวิตได้เข้าถึงความเต็มเปี่ยมที่สมบูรณ์ที่สุด เป็นชีวิต ที่ปลอดภัยจากอาสวกิเลสทั้งหลาย เมื่อคลายจากความยึดมั่น ถือมั่นในร่างกายแล้ว ก็เท่ากับว่าได้ยืนอยู่บนปากทางแห่งความ หลุดพ้น

พระคาถาที่นำมากล่าวข้างต้นนี้ พระบรมศาสดาตรัส กับพระเถรรูปหนึ่ง มีนามว่า อภิรูปนันทาเถรี ท่านเป็นผู้ที่มี รูปโฉมงดงาม เกิดในตระกูลศากยะ ในที่สุดก็ได้ออกบวชแล้ว บรรลุธรรม ชีวิตประวัติของท่านน่าสนใจ ได้สร้างบารมีมายาวนาน ในสมัยของพระผู้มีพระภาคเจ้าในอดีตหลายพระองค์ วันนี้ ขอย้อนเรื่องราวที่น่าศึกษาของพระเถรรูปนี้มาเล่าสู่กันฟัง เพราะอุปนิสัยดั้งเดิมของท่าน เป็นผู้ที่เกรงกลัวต่อบาป เรื่องราวนี้เกิดขึ้นในสมัยของพระผู้มีพระภาคพระนามว่า วิปัสสิ

*ในยุคนั้น พระธรรมได้แผ่ขยายไปทั่วชมพูทวีป มหาชน ที่ได้ฟังธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้า ต่างพากันเห็นภัยใน วัฏสงสาร จึงสร้างบารมีอย่างเต็มที่ ในยุคนั้น พระเถรีได้เกิด

อานิสงส์ถวายเป็นอาหารบิณฑบาต

๓๕๔

เป็นนมเหลืของพระราชาทรงพระนามว่า อรุณราชราชา เมื่อพระนางได้ยนิกิตติศัพท์ของพระบรมศาสดา ก็เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ปรารถนาที่จะฟังธรรม ในวันหนึ่ง หลังจากว่างจากพระกรณียกิจแล้ว พระมเหลืก็ตัดสินใจเดินทางไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า เมื่อได้ฟังธรรมแล้ว ทำให้เกิดความเกรงกลัวตอบาปคิดว่

เราเป็นมเหลืของพระราชา มีหลายครั้งที่ต้องพิพากษาผู้ที่มีความผิด บางคนก็รับสั่งให้ประหารชีวิต เป็นการสร้างกรรมคือปาณาติบาต เรามาฟังธรรมในวันนี้ ได้ข้อคิดมากมายชีวิตหลังความตายนี้ยาวนาน และน่ากลัวเหลือเกิน ในบางครั้งตัวของเราเองก็มีส่วนในการพิพากษานั้นด้วย ในฐานะที่เป็นพระมเหลื แม้จะมีคนเคารพเกรงใจ แต่หากเราละจากโลกนี้ไปแล้ว นายนิรยบาลที่พระบรมศาสดากล่าวถึงนั้น ไม่มีความเกรงใจผู้ที่สร้างบาปอกุศลเลย เราไม่ควรประมาทในชีวิต ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป เราควรจะสร้างบุญสร้างบารมี เพราะขณะนี้บุญกุศลที่พอจะถือเอาติดตัวไปได้เราไม่ได้ทำไว้เลย

ครันดำรืออย่างนี้แล้ว ก็รีบเดินทางเข้าเฝ้าพระสวามีกราบทูลว่ “ข้าแต่พระองค์ หม่อมฉันต้องการที่จะสร้างบุญขอพระองค์โปรดประทานโอกาส ในการสร้างบุญให้แก่หม่อมฉันด้วยเถิดเพคะ ขอเพียงสมณะรูปเดียวก็ได้ หม่อมฉันจักถวาย

อานิสงส์ถวายอาหารบิณฑบาต

๓๕๕

ภัตตาหาร” พระราชาทราบความต้องการของพระมเหสีก็ทรงอนุญาต ได้ประทานสมณะผู้อบรมอินทรีให้แก่พระมเหสีนั้นตามความต้องการ

พระมเหสีดีใจอย่างมาก รีบกระวีกระวาดรับบาตรของท่านเอากัฏฐาหารอย่างประณีตใส่จนเต็ม ได้ถวายเป็นผ้าคู่หนึ่งซึ่งมีราคาตั้งพันให้ท่านครอง นับจากนั้นเป็นต้นมา ก็ได้สร้างบุญด้วยการถวายเป็นภัตตาหารไม่เคยขาด จนกระทั่งพระผู้มีพระภาคเจ้าดับขันธปรินิพพาน พระนางได้บูชาพระเจดีย์ ตั้งฉัตรทองที่ประดับด้วยรัตนะไว้หน้าพระเจดีย์ เพื่อเป็นพุทธบูชา พระนางได้สร้างบารมีจนกระทั่งละจากโลกนี้ไป

ด้วยกุศลกรรมที่ทำไว้นั้น ได้ไปบังเกิดบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ได้เป็นมเหสีของจอมเทพ ๑,๐๐๐ องค์ เมื่อกลับลงมาเกิด ก็ได้เป็นมเหสีของพระเจ้าจักรพรรดิถึง ๑,๐๐๐ ชาติ ต่อจากนั้นก็ได้เกิดเป็นมเหสีของพระราชาประเทศราชนับภพนับชาติไม่ถ้วน โดยพระนางไม่รู้จักทุกข์เลย นี่ก็เป็นบุญพิเศษที่เกิดจากการถวายเป็นภัตตาหารทุกวัน และยังทำให้ท่านมีผิวพรรณเหมือนดอกบัว เป็นหญิงงามน่าดูน่าชมอย่างยิ่ง

จนกระทั่งมาถึงสมัยพุทธกาลนี้ ได้ลงมาบังเกิดในครรภ์พระอัครมเหสีของเจ้าศากยพระนามว่า เขมกะ ในกรุงกบิลพัสดุ์

อานิสงส์ถวายเป็นอาหารบิณฑบาต

๓๕๖

เธอมีชื่อว่า นันทา มีรูปงามน่าดูน่าชม จึงได้รู้กันทั่วไปว่า อภิรุพ-
นันทา เมื่อเธอเจริญวัยขึ้น ศากยกุมารผู้เป็นคนรักยิ่งของ
พระนางได้สิ้นพระชนม์ในวันหนึ่งนั่นเอง พระชนกชนนีจึงให้
เธอบวช ทั้งๆ ที่พระนางไม่อยากจะบวช แต่ด้วยความเกรงใจ
พระชนกชนนี จึงออกบวชในสำนักของนางภิกษุณี

ภิกษุณีอภิรุพนันทานั้นแม้บวชแล้ว ก็ยังมีนิสัยฆราวาส
ยังรักสวยรักงาม ไม่ยอมเดินทางเข้าไปเฝ้าพระบรมศาสดา
เพราะกลัวพระบรมศาสดาจะเทศนาเกี่ยวกับเรื่องสังขารร่างกาย
ทรงเข้าใจไปเองว่า พระพุทธรองค์ทรงดำหนิตีเดียรูบ แม้พระ-
บรมศาสดาก็ทรงรอคอยจนญาณของพระนางแก่กล้า จึงทรง
สั่งพระมหาปชาบดีว่า ภิกษุณีทั้งหลายจงมารับโอวาทตาม
ลำดับเมื่อถึงวาระของตน พระนางนันทาก็ไม่ยอมไป กลับส่ง
ภิกษุณีรูปอื่นไปแทน

พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสสั่งกำชับอีกว่า “เมื่อถึงวาระ
ภิกษุณีพึงไปด้วยตนเอง ไม่พึงส่งรูปอื่นมาแทน” พระเถรีจึงไม่
อาจละเมิดคำสั่งของพระบรมศาสดาได้ จึงไปปฏิบัติบำรุงพระ-
สัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมกับภิกษุณีทั้งหลาย เมื่อไปถึงก็ไม่ยอม
เข้าใกล้ ได้หลบไปนั่งอยู่ข้างหลัง เพราะกลัวว่า พระพุทธรองค์
จะทักและติเตียนเรื่องที่ตนเองยึดติดในความสวยความงาม

อานิสงส์ถวายเป็นอาหารบิณฑบาต

๓๕๓

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงทราบความคิดของพระเถรี จึงเนรมิตรูปหญิงงามคนหนึ่งด้วยฤทธิ์ ที่มีรูปสวยกว่าพระเถรีหลายเท่านัก หญิงงามนั้นมีวัยตั้งแต่วัยรุ่น วัยกลางคน วัยชรา จนกระทั่งถึงวัยแก่หง่อมไปตามลำดับ พระเถรีดูภาพนั้น ภายในใจก็เกิดความคิดว่า รูปที่เราเห็นของผู้คน ไม่มีความเที่ยงแท้ถาวรเลย แม้แต่สังขารร่างกายของตัวเราก็มิวันต้องเสื่อมไป

เมื่อพระบรมศาสดาแสดงรูปเนรมิตให้พระเถรีเห็นอย่างนั้นแล้ว บุญในตัวของท่านเองที่ได้สั่งสมมายาวนานก็ตามมาทันจิตของพระเถรีสงบระงับจากความยึดมั่นในสังขารของตนเอง พระพุทธรองค์จึงตรัสแก่พระเถรีว่า “ดูก่อนนันทา เธอจะเห็นร่างกายอันกระดุก ๓๐๐ ท่อนยกขึ้นแล้ว อันกระสับกระส่าย ไม่สะอาดเปื้อยเนา จงอบรมจิตให้ตั้งมั่น มีอารมณ์เดียว ด้วยอุสุภภาวนา อนึ่ง เธอจงอบรมจิตให้หา นิमितมิได้ ละเสียซึ่งอนุสัยคือมานะ เพราะการละมานะได้นั้น เธอจักเป็นผู้สงบเดี่ยวไป” เมื่อพระพุทธรองค์แสดงธรรมจบลง พระนางอภिरูปนันทาเถรี ก็ได้บรรลुพระอรหัต

จะเห็นได้ว่า บุญที่เราสร้างไว้ในอดีต ได้ติดตามคำจูงเราในทุกที่ทุกสถาน ผู้ที่ประสบความสำเร็จในบั้นปลายของชีวิตล้วนมีเบื้องหลัง คือบุญกุศลทั้งสิ้น ดังพระเถรีรูปนี้ แม้เพียงแค่

อานิสงส์ถวายเป็นอาหารบิณฑบาต

๓๕๘

ผลบุญที่เกิดจากการถวายบิณฑบาตพระรูปเดียว ยังส่งผลให้ท่านได้เข้าถึงจุดสูงสุดของชีวิต ดังนั้นพวกเราทุกคนอย่าดูเบาในการทำบุญตักบาตร ให้ทำกันอย่างปิติเบิกบานในบุญ ใครที่ทำอยู่แล้วก็ขออนุโมทนา แต่คนไหนที่ยังไม่ค่อยได้ใส่บาตรพระ ก็เริ่มทำกันได้แล้ว จะได้เป็นทางมาแห่งบุญของพวกเราทุกคน

